

VID

Netværk for
viden og kompetencer
i almen praksis

Symptomer og lægesøgning i den almene befolkning

Fjernsyn for FYAM

Torsdag den 30-4-2026

Dorte Ejl Jarbøl, professor i almen medicin, praktiserende læge
Forskningsenheden for Almen Praksis, Syddansk Universitet

På programmet

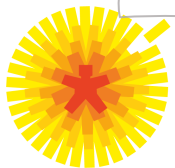
- Hvad er symptomer og hvor hyppige er de?
- Hvor mange kontakter lægen med symptomer?
- Hvorfor havner alle symptomer ikke på lægens bord?
- Kan vi gøre noget (andet) i klinikken?

Hvad er de hyppigste symptomer i baggrundsbefolkningen

TOP 5 symptomer

Træthed
Rygsmarter
Hovedpine
Hoste
Svimmelhed

Hvad er de hyppigste symptomer i baggrundsbefolkningen

TOP 5 symptomer

- Træthed – 51%
- Rygsmarter – 35 %
- Hovedpine – 35%
- Hoste – 27 %
- Svimmelhed – 19%

Rygsmarter – et eksempel

TOP 5 symptomoplevelser

Rygsmarter – 35 %

I hvilken grad er du generet af rygsmarterne?

Hvor mange går til lægen med sine symptomer?

An illustration of an iceberg floating in water. The top part of the iceberg is above the water line, and the bottom part is submerged. A white rectangular box with a thin border is superimposed over the top part of the iceberg, containing a list of symptoms.

Træthed
Rygsmarter
Hovedpine
Hoste
Svimmelhed

Hvor mange går til lægen med sine symptomer?

Træthed – 26%

Rygsmarter – 38%

Hovedpine – 24%

Hoste – 24%

Svimmelhed – 35%

Overrasket? Skriv i chatten

Hvor mange går til lægen med alarmsymptomer?

Blod i afføringen – 38%

Sortfarvet afføring – 20%

Hæmoptyse – 28%

Postmenopausal blødning – 34 %

Hæmaturi – 63 %

Overrasket? Skriv i chatten

Hvorfor havner
alle symptomer
ikke
på lægens bord?

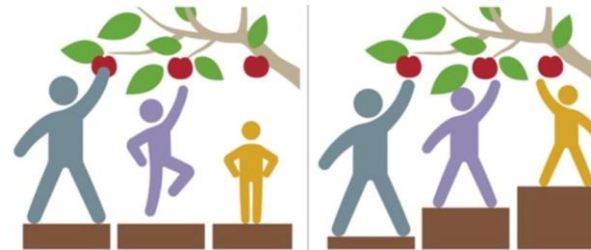

Adgang til praksis, relation og tidligere erfaringer

Hvorfor havner alle symptomer ikke på lægens bord?

Kan jeg som uddannelses-læge gøre noget anderledes?

Symptomer og lægesøgning i den almene befolkning

TAK FOR I DAG

Dorte Ejl Jarbøl, professor i almen medicin, praktiserende læge
Forskningsenheden for Almen Praksis, Syddansk Universitet

Kontaktoplysninger: djarbol@health.sdu.dk

Litteratur

Udvalgt litteratur

- Sætre LMS, Raasthøj I, Lauridsen GB, Balasubramaniam K, Haastrup P, Rasmussen S, Eilerskov N, Søndergaard J, Storsveen MM, Wehberg S, Jarbøl DE. Revisiting the symptom iceberg based on the Danish symptom cohort - Symptom experiences and healthcare-seeking behaviour in the general Danish population in 2022. Heliyon. 2024
- Sætre LMS, Krag-Hansen D, Søndergaard J, Jarbøl DE, Balasubramaniam K. Exploring perceived access to and previous experiences with general practice and associations with health literacy in the Danish population. Scand J Prim Health Care. 2025 Nov 24
- Raasthøj Holst I, Sætre LMS, Lauridsen GB, Balasubramaniam K, Haastrup P, Wehberg S, Jarbøl DE. Considerations and experiences with healthcare-seeking during the first COVID-19 lockdown in Denmark. Scand J Prim Health Care. 2025
- Sætre LMS, Balasubramaniam K, Søndergaard J, Jarbøl DE. Smoking status, symptom significance and healthcare seeking with lung cancer symptoms in the Danish general population. NPJ Prim Care Respir Med. 2025

Et eksempel med langvarig hoste, hæshed, åndenød og hæmoptyse

Personer, der ryger har:

- 👤 Højere sygdomsbekymring
- 👤 Højere påvirkning af dagligdagen
- 👤 Flere barrierer for at søge læge
- 👤 Mindre tilbøjelige til at søge læge

Sundhedskompetence:

- 👤 Hyppigere lægesøgning når man:
  - 👤 Føler sig forstået og støttet
  - 👤 Er i stand til at engagere sig
- 👤 Sjældnere lægesøgning når:
  - 👤 Der er nok information

